

Birinci Çeyrekte Rekabet Hukuku Bülteni

Nisan 2021

2021 yılının ilk çeyreği, hem rekabet hukuku mevzuatındaki gelişmeler hem de Rekabet Kurumu'nun yayımladığı rapor ve kararlar yönünden hareketli bir dönem oldu. 24 Haziran 2020 tarihinde 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'da ("Rekabet Kanunu") yapılan değişiklikler ile Türk rekabet hukukuna katılan taahhüt ve "de minimis" uygulamalarına ilişkin ikincil mevzuat bu dönemde yürürlüğe girdi. Diğer yandan, uzlaşma uygulamasının usul ve esaslarını belirleyen yönetmelik de bu dönemde kamuoyu görüşüne açıldı.

Birinci çeyrekte Rekabet Kurumu ayrıca, hızlı tüketim malları (HTM) perakendeciliği sektör incelemesinin sonuçlarını içeren ön raporunu yayımladı. Ön rapor, özetle ulusal perakendecilerin pazar paylarının ve alıcı güçlerinin önemli ölçüde arttığı ve buna bağlı olarak perakendeciler ile tedarikçiler arasında pazarlık gücü bakımından ciddi dengesizlikler olduğu tespitlerinde bulunuyor. Raporla, bu sorunlara ilişkin olarak, (i) alıcı gücünün kötüye kullanılmasının önlenmesi amacıyla yasal bir düzenleme yapılması ve bu düzenlemeyi uygulayacak yeni bir bağımsız idari otorite kurulması, (ii) uzun ödeme vadeleri ve sözleşme koşullarını tek taraflı olarak değiştirme gibi haksız ticari uygulamaların yasaklanması ve (iii) HTM perakendeciliği alanında faaliyet gösteren büyük oyuncuların pazar davranışlarının daha yakından incelenmesi gibi çeşitli politika önerileri yer alıyor.¹

Rekabet Kurumu'nun dijital pazarlara yönelik ilgisi bu dönemde de hız kaybetmedi. Daha önce e- ticaret platformları ile dijital pazarlara yönelik sektör incelemesi başlattığını duyuran Rekabet Kurumu, 2021 yılının Ocak ayında "çevrimiçi reklamcılık" pazarına yönelik bir sektör incelemesi başlattığını duyurdu. İncelemenin amacının çevrimiçi reklamcılık sektöründe davranışsal ve yapısal rekabet sorunlarının tespit edilmesi ve bu sorunlara yönelik çözüm önerilerinin geliştirilmesi olduğu belirtildi.

Bu bültende, yukarıda sayılan ikincil düzenlemelere yer verdikten sonra, Rekabet Kurulu'nun ("Kurul") bu dönemde öne çıkan bazı kararlarına değineceğiz.

İkincil Mevzuat

1. Taahhüt Tebliği

Rekabet Kurumu'nun 2021/2 sayılı Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılmasına Yönelik Önerilerde ve Soruşturmalarda Sunulacak Taahhütlere İlişkin Tebliğ ("Taahhüt Tebliği"), 16 Mart 2021 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.² Taahhüt müessesesi, ilgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerince rekabet sorunlarının giderilmesine yönelik taahhüt(ler) sunulması yoluyla, Rekabet Kanunu'nun 4. ve 6. maddeleri ile ilgili olarak yürütülen bir ön araştırma veya soruşturmanın ihlal kararı olmaksızın

sonlandırılmasına imkân tanıyor. Taahhüt uygulamasına ilişkin olarak Taahhüt Tebliği'nde yer alan bazı önemli düzenlemeler aşağıdadır:

- Taahhüt müessesesi, "açık ve ağır" ihlaller bakımından uygulanmayacaktır. Taahhüt Tebliği'nde "açık ve ağır" ihlaller, (i) fiyat tespiti, müşterilerin/sağlayıcıların/bölgelerin/ticaret kanallarının paylaşılması, arz miktarının kısıtlanması veya kotalar konması, ihalelerde danışıklı hareket, gelecekte uygulanması planlanan fiyat, üretim veya satış miktarı gibi rekabete duyarlı bilgilerin rakipler arasında paylaşılması ile (ii) üretim veya dağıtım zincirinin farklı seviyelerinde faaliyet gösteren teşebbüsler arası ilişkide alıcının sabit veya asgari satış fiyatının belirlenmesi olarak tanımlanmaktadır.

¹ İlgili sektör incelemesi hakkında detaylı bilgiler içeren hukuk bültenimize şu adres üzerinden erişilebilir: https://www.kolcuoglu.av.tr/Uploads/Publication/htm_perakendeciliği_sektor_incelemesi_on_raporu.pdf

² Taahhüt Tebliği'nin taslak hali hakkında detaylı bilgiler içeren duyurumuza şu adres üzerinden erişilebilir: https://www.kolcuoglu.av.tr/Uploads/Publication/kdk_duyuru_rekabet_kurumu_taahhutlere_iliskin_tebliğ_taslagini_kamuoyu_gorusune_acti-Wo1j4K6E.pdf

- Taahhüt Tebliği uyarınca, incelemeye konu teşebbüsler taahhüt sunma taleplerini yalnızca soruşturma bildiriminden itibaren üç ay içerisinde sunabileceklerdir. Ancak, Taahhüt Tebliği'nin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla (16 Mart 2021) devam eden ön araştırmalar veya halihazırda soruşturma bildiriminden itibaren üç ay geçmiş soruşturmalar bakımından bu süre sınırı uygulanmayacaktır.
- İncelemeye konu teşebbüslerin taahhüt sunma taleplerini iletmelerinin ardından Kurul, taahhüt görüşmelerine başlanmasına veya talebin reddine ve taahhüt sürecinin sonlandırılmasına karar verecektir. Taahhüt görüşmelerinin ardından Kurul, sunulan taahhütleri kabul edebilir, taahhütleri uygun bulmayarak taraflara bir defaya mahsus olmak üzere taahhütlerde değişiklik yapma imkânı sunabilir veya taahhüt sürecinin sonlandırılmasına karar verebilir.

Dolayısıyla teşebbüslerin taahhütlerinde değişiklik yapmak için yalnızca tek bir şansları bulunmakta olup, Kurul'un taahhüt sürecini sonlandırması halinde teşebbüsler tekrar taahhüt sunamayacaklardır.

2. "De Minimis" Tebliği

"De minimis" uygulamasına ilişkin usul ve esaslar, 16 Mart 2021 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, Rekabet Kurumu'nun 2021/3 sayılı Rekabeti Kayda Değer Ölçüde Kısıtlamayan Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Teşebbüs Birliği Karar ve Eylemlerine İlişkin Tebliği ("De Minimis Tebliği") ile belirlendi.

De Minimis Tebliği ile esas itibarıyla, piyasada rekabeti kayda değer ölçüde kısıtlamadığı kabul edilen anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birliği karar ve eylemlerinin, tarafların pazar paylarının belirli eşikleri aşmış olduğuna bağlı olarak, Rekabet Kurumu tarafından soruşturma konusu yapılmayabileceği düzenlenmektedir.

Bununla birlikte, açık ve ağır ihlal halleri De Minimis Tebliği kapsamından çıkartılmış olup, bu tür ihlaller bakımından "de minimis" istisnasından faydalanılması söz konusu olmayacaktır.

De Minimis Tebliği uyarınca, (i) rakip teşebbüsler arasında yapılan anlaşmalarda, anlaşma taraflarının toplam pazar payının anlaşmadan etkilenen ilgili pazarların hiçbirinde %10'u aşmaması ve (ii) rakip olmayan teşebbüsler arasında yapılan anlaşmalarda, anlaşma taraflarının her birinin pazar payının anlaşmadan etkilenen ilgili pazarların hiçbirinde %15'i aşmaması hallerinde; ilgili anlaşmaların rekabeti kayda değer ölçüde kısıtlamayacağı ve dolayısıyla Kurul tarafından soruşturma konusu yapılmayabileceği kabul edilmektedir.

Son olarak, De Minimis Tebliği'nin 6. maddesinde, Kurul'un "de minimis" istisnası kapsamında değerlendirilebilecek bir anlaşma/karara ilişkin olarak soruşturma açmamaya yönelik takdir yetkisine atıf yapılmaktadır³. Bu doğrultuda, De Minimis Tebliği'nde belirtilen pazar payı eşikleri aşılmaya dahi, Kurul'un gerekli görmesi halinde ilgili anlaşma veya teşebbüs birliği kararını soruşturma konusu yapabileceği anlaşılmaktadır.

3. Uzlaşma Yönetmeliği Taslağı

Rekabet Kurumu, 18 Mart 2021 tarihinde, uzlaşma müessesesinin uygulanmasına dair usul ve esasları düzenleyen Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye

Kullanılmasına Yönelik Soruşturmalarda Sunulacak Uzlaşma Usulüne İlişkin Yönetmelik Taslağı'nı kamuoyu görüşüne açtı.

Kamuoyu görüşleri sonrasında nihai halini alacak olan Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılmasına Yönelik Soruşturmalarda Sunulacak Uzlaşma Usulüne İlişkin Yönetmelik'in önümüzdeki aylarda yürürlüğe girmesi bekleniyor.

Kurul Kararları

1. Unilever'e Rekor Para Cezası

Unilever'in rakip dondurma ürünlerinin satışını engellemek suretiyle fiili münhasırlık oluşturarak Rekabet Kanunu'nun 4. ve 6. maddelerini ihlal ettiği iddiasını inceleyen Kurul, 22 Mart 2021 tarihinde duyurduğu 21-15/190-80 sayılı kararıyla, Unilever'e 480 milyon TL idari para cezası uygulanmasına karar verdi.

Kararda; (i) Unilever'in endüstriyel dondurma pazarındaki hakim durumunu, uyguladığı indirim sistemleri vasıtasıyla kötüye kullandığı ve (ii) Unilever ile Getir arasında akdedilen sözleşmede yer alan rekabet etmeme yükümlülüğü nedeniyle Rekabet Kanunu'nun 4. maddesinin ihlal edildiği tespitleri yer alıyor.

İdari para cezasına ek olarak Kurul, Unilever'e dolap münhasırlığına ilişkin bazı davranışsal tedbirler uygulanmasına da karar verdi. Bu kapsamda, 100 m² ve altında alana sahip satış noktalarında Unilever'e ait dondurma dolapları dışında başka herhangi bir dondurma dolabı olmaması halinde, Unilever'in dolap ariyet sözleşmelerinin, dolabın görünür kısmına ve toplam dolap hacminin %30'una Unilever'e rakip ürünlerin yerleştirilmesine izin verecek şekilde düzenlenmesi şartı getirildi.

Kurul'un gerekçeli kararının önümüzdeki aylarda yayımlanması bekleniyor.

2. Facebook Hakkında Soruşturma Açılması ve Geçici Tedbir Kararı

Kurul, 11 Ocak 2021 tarihli ve 21-02/25-10 sayılı kararıyla, WhatsApp kullanıcı verilerinin diğer Facebook şirketleri ile paylaşılmasının zorunlu tutulması nedeniyle Facebook Inc. ve bağlı şirketlerine ("Facebook"), Rekabet Kanunu'nun 6. maddesini ihlal edip etmediklerinin tespiti amacıyla resen soruşturma başlattı.

Kurul, Facebook tarafından Türkiye'deki WhatsApp kullanıcı verilerinin başka hizmetler için kullanılmasına yönelik olarak getirilen koşulların rekabet hukuku bakımından sömürücü ve dışlayıcı etkilere neden olabileceğinden bahisle, bu koşullara ilişkin bir de geçici tedbir kararı aldı. Geçici tedbir kararı kapsamında Kurul, Facebook'un, Türkiye'deki WhatsApp kullanıcılarının verilerinin 8 Şubat 2021 tarihinden itibaren başka hizmetler için kullanılmasına yönelik getirilen koşulları durdurmasına ve bu koşulları kabul eden veya kabul etmeyen tüm kullanıcılara yeni koşullarına dair bilgilendirme yapmasına karar verdi.

Kararda, Facebook'un veri paylaşımına ilişkin düzenlemelerinin Rekabet Kanunu kapsamında yol açabileceği endişeler şu şekilde sıralanıyor: (i) WhatsApp verilerinin, diğer Facebook şirketlerinin ürün ve verilerine bağlanması, (ii) Facebook'un tüketici iletişim hizmetleri pazarındaki gücünü, internet reklamcılığı alanındaki rakiplerinin faaliyetini zorlaştıracak şekilde kullanması ve (iii) aşırı veri toplanmasının ve verinin başka hizmetler için kullanılmasının tüketicinin sömürülmesine yol açması.

³ De Minimis Tebliği'nin taslak hali hakkında detaylı bilgiler içeren duyurumuza şu adres üzerinden erişilebilir: https://www.kolcuoglu.av.tr/Uploads/Publication/de_minimis_tebliğ_taslağı_kamuoyu_gorusune_acildi-t4BFd8m9.pdf

Rekabet hukuku ile kişisel verilerin korunması mevzuatının kesiştiği bir alanda olan soruşturma konusu davranış, Kurul dışında Kişisel Verilerin Korunması Kurumu tarafından da incelemeye alındı.

3. Marport'un devrine izin verilmedi

31 Ekim 2019 tarihinde Kurul, Marport'un tek kontrolünün Terminal Investment Limited Sàrl tarafından devralınması işleminin nihai incelemeye alındığını duyurmuştu. Kurul, 12 Mart 2021 tarihinde yayımlanan gerekçeli kararı doğrultusunda, işlemin etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracağını belirterek işleme izin vermedi.

Kurul, gerekçeli kararında özetle, **(i)** işlem bakımından ilgili ürün pazarının "konteyner elleçleme hizmetlerine yönelik liman işletmeciliği" pazarı, ilgili coğrafi pazarın ise "Kuzeybatı Marmara" olduğuna, **(ii)** AB uygulamasına paralel olarak uyguladığı "etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması testi" sonucunda işlemin pazarın yapısında önemli değişiklik meydana getireceğine ve **(iii)** her ne kadar ortak kontrolden tek kontrole geçişin rekabetçi bir endişe

yaratma riski daha az olsa da, işlem sonucu oluşacak yoğunlaşmanın, devralan tarafın ilgili pazarlardaki önemli pazar gücü nedeniyle, rakiplerin konumu, sektörün yapısı ve mevcut atıl kapasitenin varlığı gibi unsurların rekabet hukuku endişelerini artıracığına kanaat getirmiştir.

Karara konu işlem, Rekabet Kanunu'na yeni kazandırılan "etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması" testi uygulanarak izin verilmeyen ilk yoğunlaşma işlemi oldu.

İLETİŞİM

Rekabet Hukuku Danışmanı
Neyzar Ünübol

Av. Ali Tunçsav

nunubol@kolcuoglu.av.tr

atuncsav@kolcuoglu.av.tr